

Információk, hasznos linkek emelt szintű érettségihez és felsőoktatási szakmai vizsgához

Szeretnénk segíteni a Közösségszervezés BA szak iránt érdeklődőket, a potenciális jelentkezőket az emelt szintű érettségre és a felsőoktatási szakmai vizsgára való felkészüléshez. Az alábbiakban történelem, magyar és társadalomismeret tantárgyakhoz kapcsolódóan találnak a felkészüléshez segítséget nyújtó hasznos linkeket, dokumentumokat.

1. Történelem

Érettségi felkészítő on-line hasznos linkek:

<http://www.rubicon.hu>

<http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/kincstar/>

<http://www.rubicon.hu/magyar/oldalak/onlineplusz/>

Közvetlenül hasznos felkészítő - Érettségi tételek történelemből itt:

<http://erettsegizz.com/erettsegi/tortenelem/>

2. Magyar

<http://ofi.hu/magyar-nyelv-es-irodalom-mintafeladatsorok>

<https://magyartanarok.wordpress.com>

<https://magyartanarok.wordpress.com/erettsegi/>

A vizsgatárggyal kapcsolatos kérdéseket a [magyar nyelv es irod@oh.gov.hu](mailto:magyar_nyelv_es_irod@oh.gov.hu) címre lehet küldeni. A megváltozott vizsgakövetelményekről a Magyar tanárok Egyesülete 2016. október 22-én tartott konferenciát. A [vizsgaleírás](#) és a [vizsgakövetelmények](#) összefoglalása az [egyesület honlapján](#) is megtekinthető, a konferencián elhangzott [módszertani előadások anyagait](#) ugyanitt találják.

3. Társadalomismeret

Az emelt szintű vizsga írásbeli és szóbeli vizsgából áll

Írásbeli vizsga:

Írásbeli vizsga: 240 perc időtartamú, maximális pontszám: 75 pont

Használható segédeszköz: nincs

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központilag készült feladatsort kell megoldaniuk. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői

Az írásbeli vizsga feladatai 75%-ban a társadalomismeret és jelenismeret, és kb. 25%-ban a gazdasági és pénzügyi ismeretek témákból kerülnek ki.

A feladatsor két részből áll:

I. rész mindenki által megoldandó feladatokat tartalmaz a társadalomismeret és jelenismeret témakörökből

II. rész egy gazdasági és pénzügyi ismeretek feladatsort tartalmaz:

Társadalomismeret és jelenismeret

- fogalmakra vonatkozó teszt jellegű feladatok,
- egy-egy kisebb téma esszészerű kifejtése,
- esettanulmány értelmezése és elemzése,
- forráshasználatot (adatsor, ábra, kép) kívánó feladat,
- érvelést, egyéni véleményt, álláspont megfogalmazását elváró feladat.

Gazdasági és pénzügyi ismeretek

- fogalmakra vonatkozó kérdés,
- egy-egy kisebb téma esszészerű kifejtése,
- esettanulmány értelmezése és elemzése,
- adatsorok értelmezése és elemzése.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik. A vizsgadolgozatra összesen 75 pont adható, amely az I. részre adható 55 pont és a II. részre adható 20 pont összegéből jön létre.

Az alábbi linkeken találhatóak a társadalomismeret emelt szintű érettségi feladatai 2005 és 2016 között

<http://tortenelemoktato.hu/erettsegi/feladatok-temankent/tarsadalom-es-allampolgari-ismeretek.html>

http://regi.ofi.hu/tudastar/erettsegi/mintafeladatok-ketszintu#_tarsadalomismeret

http://eduline.hu/segedanyagtalalatok/4708-Az_emelt_szintu_erettsegi

https://www.felvi.hu/.../mintafeladatok/tarsadalomismeret/tarsadalomismeret_emelt_szi...

Szóbeli vizsga

Az emelt szintű szóbeli vizsga központi tételsor alapján zajlik..

Vizsgán használható segédeszközök a középiskolai földrajz, illetve történelem atlaszok.

Feleléskor a kifejtés sorrendjét a vizsgázó választja meg. A tételt a vizsgázónak önállóan kell kifejtenie.

Közbekérdezni csak akkor lehet, ha teljesen helytelen úton indult el vagy nyilvánvaló, hogy elakadt.

A szóbeli feladatsor tartalmi jellemzői

A szóbeli tételsor legalább 20 tételből áll. A tételsort a részletes vizsgakövetelményben megadott témakörök figyelembevételével kell összeállítani. Minden tétel két feladatot tartalmaz.

1. feladat: társadalomismereti és jelenismereti témákhoz kapcsolódik

2. feladat: tartalmaz egy gazdasági és pénzügyi ismeretek témához kapcsolódó feladatot

A szóbeli vizsgán minden vizsgázó egy tételt húz, melyen rajta van az 1. feladat és a 2. feladat is.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A felelet központi értékelési útmutató alapján 75 ponttal értékelhető.

1. feladat 55 pont

2. feladat 20 pont

A tartalom értékelési szempontjai:

- a feladat megértése, témataratás, lényegkiemelés,
- a szakmai nyelv használata, a szakirodalom felhasználása, a források felhasználása,
- tételének megfelelő tények, összefüggések, gondolatok, megállapítások közlése, ismeretek mélysége, tárgyi tudás,
- a megközelítés sokszínűsége és komplex jellege, a jelenségeket, változásokat alakító tényezők feltárása,
- problémaközpontú bemutatás,

- önálló vélemény megalkotása, életszerű saját vagy a médiából ismert példák alkalmazása.

Megjegyzés: Az értékelésbe a tartalmi elemek értékelése mellett az előadásmód értékelése is beszámít.

Az előadásmód értékelési szempontjai:

- Az előadásmód önállósága, folyamatossága, érthetősége.
- A kifejtés szerkezete.
- Lényegkiemelő képesség.
- Fogalomhasználat.
- Stílus.

http://dload.oktatas.educatio.hu/erettsegi/nyilvanos_anyagok_2017majus/tarsadalomismeret/tarsism_emelt_szob_temakorok_2017maj.pdf

Társadalomismeret emelt szintű szóbeli vizsga témakörei

Társadalomismeret és jelenismeret

1. Az erkölcs, a jog, a hagyomány, a szokás – a fogalmak jelentése, jellemzői, viszonyuk egymáshoz, esetleges ellentételességük következményei illetve feloldása
2. Az országgyűlés jogalkotói szerepe. Jogszabályok fajtái, hierarchiája
3. A Magyar Alkotmány (Alaptörvény) szerepe és tartalma, módosításai, az Alkotmánybíróság feladata, működése
4. Fialat- és gyermekkorúak speciális jogi és intézményes védelme
5. Az igazságszolgáltatás folyamata, részvevői
6. A Magyarországon élő történelmi nemzetiségek és etnikai kisebbségek aránya a többséghez viszonyítva, földrajzi elhelyezkedése, jellemzői, szervezeteik tevékenysége
7. A nemzeti és etnikai kisebbségek jogvédelme, a pozitív diszkrimináció kérdésköre
8. A települési önkormányzatok feladatköre, szervezeti felépítése, költségvetése
9. Magyar Köztársaság (Magyarország) állama és közigazgatásának intézményrendszere
10. A várható életkor, és a születésszám változásának jellemzői és társadalmi következményei
11. A család fogalma és szerepe napjainkban, családtípusok jellemzői
12. A kisebbségek csoportosítása, szerepe, érdekvédelme, jogai
13. Az államtípusok jellemzői, viszonyuk a civil közösségekhez, kultúrához, oktatáshoz
14. A kisközösségek kultúrateremtő szerepe illetve közösségek zárt világának megítélése
15. Magyarországon a földrajzi, társadalmi rétegződés okai, következményei, mutatói
16. A szegénység mutatói, jellemzői, egyéni és társadalmi következményei
17. A helyi társadalom összetevői, az egyesületek, kamarák, szakszervezetek céljai, feladatai
18. A hátrányos helyzetű társadalmi rétegek jogvédelmének társadalmi szükségessége és a megvalósulás módja
19. A technológiai fejlődés XXI. századi jellemzői és következményei

20. A szabadság, az egyenlőség és a jólét jellemzőinek változása
21. A társadalmi igazságosság megvalósulása illetve sérülése a technológiai modernizáció időszakában
22. Az információrobbanás egyéni és társadalmi következményei
23. Az információs társadalom jellemző jegyei, a mutatók magyarországi érvényesülése
24. A kultúra és a globalizáció kapcsolata, előnyei és hátrányai
25. A fogyasztói társadalom hatása és érvényességi köre
26. A női munkavállalás lehetőségei, egyéni és társadalmi problémái, következményei
27. A fenntartható fejlődés, mint gazdasági, társadalmi, politikai cél. Hazai és nemzetközi együttműködések.
28. A gazdasági növekedés és a környezetkárosítás összefüggései, a károkozás leküzdésének módjai

Gazdasági és pénzügyi ismeretek

1. A vállalkozások csoportosítása méret, tevékenységi kör, vállalkozási forma szerint
2. A tulajdonformák
3. Egy kisvállalkozás alapítása (ötlet, terv, piac, források)
4. Profit, árbevétel, költségek – a sikeres és a sikertelen vállalatok
5. A vállalkozások mikro- és makrokörnyezete
6. Vállalkozói tulajdonságok, a vállalkozók feladatai különböző méretű vállalkozásokban
7. Az állami és önkormányzati költségvetés
8. A költségvetési hiány okai, veszélyei, pozitív és negatív következményei.
9. A gazdaság főbb sarokpontjai – gazdasági növekedés, foglalkoztatottság, infláció, belső egyensúly (költségvetés), külső egyensúly (fizetési mérleg), adósságállomány
10. Adók, (személyi jövedelemadó, ÁFA, társasági adó, helyi adók) és gazdasági hatásaik
11. Konjunktúra és dekonjunktúra, a gazdasági ciklusok jellemzői
12. Az állam gazdasági lehetőségei
13. A piac megismerésének módszerei
14. A piac felosztása és a célpiac vizsgálata
15. Egyéni és kollektív érdekek, érdekképviselés, érdekvédelmi szervezetek
16. A munkaerőpiac jellemzői hazánkban és az EU-ban
17. A kereslet jellemzői
18. A fogyasztók vásárlási szokásai, döntéseiknek meghatározói, fogyasztóvédelem
19. A hazai befektetési és megtakarítási lehetőségek jellemzői, előnyei, kockázatai
20. A külkereskedelem fajtái, lehetőségei, veszélyei és korlátai
21. A valuta fogalma, főbb valutafajták és árfolyamuk
22. A Nemzeti Bank gazdasági feladatai és lehetőségei
23. A nemzetközi és a hazai bankrendszer változási tendenciái
24. A devizakölcsön problémája, megoldási lehetőségek.
25. Pénzkereslet, pénzkínálat; a pénzpiac egyensúlya.
26. Az európai gazdasági integráció története és jellemzői.
27. A magyar EU-tagság előnyei és hátrányai gazdasági szempontok alapján a munkavállalók, a diákok illetve a vállalkozók szempontjából.

Felkészüléshez ajánlható irodalmak:

Forgács Attila-Győrfi Tóth Péter-Mező Ferenc-Nagy Imre-Veliky János: Társadalmi és állampolgársági ismeretek középiskolásoknak. Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest 2010.

A könyvről az alábbi linken olvashatunk:

http://www.nemessuli.hu/letoltes/pdf/tarsism_12.pdf

Bayer József – Jávor István – Utasi Ágnes: Társadalomismeret. Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest 2005.

Ingyenesen letölthető: http://konyv-letoltes.com/t%C3%A1rsadalomismeret_6781.html

Kiválóan használhatók a Nemzeti Köznevelési Portál (www.potal.nkp.hu) oldalai

<https://portal.nkp.hu/Search?keyword=t%C3%A1rsadalomismeret#parent-block>

<https://portal.nkp.hu/Search?subjectId=12#student-block>

<https://portal.nkp.hu/Search?subjectId=12#teacher-block>

Továbbá:

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest

Anthony Giddens: Szociológia, Osiris Kiadó, Budapest